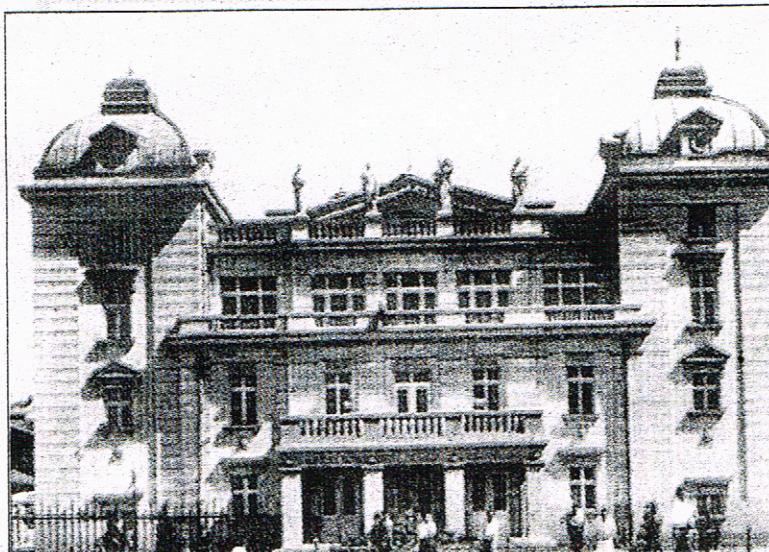

Култура

АСОЦИЈАЦИЈАТА НА АРХИТЕКТИ НА МАКЕДОНИЈА ПО ПОВОД ИНИЦИЈАТИВАТА ЗА ОБНОВА НА СТАРИОТ СКОПСКИ ТЕАТАР

Дали на Скопје му е потребен нов театар или вркање на стариот објект, беше прашањето кое го поставија членовите на Асоцијацијата на архитекти на Македонија на прексиношката трибина која се одржа во просторот на Детскиот театарски центар во Стара чаршија. Со други зборови, генералниот заклучок кој би можел да се извлече од одржувањето на оваа јавна расправа која Асоцијацијата ја започна по повод иницијативата на Министерството за култура за распишување на конкурс за изработка на идејно решение за изградба на старата зграда на скопскиот театар, е дека архитектите не ја поддржуват оваа идеја. Односно, како што рече Живко Поповски, нема оправдување ниту потреба да се инвестира во ваков објект. Поточно ставот на многумина на оваа дебата, чиј медијатор беше Доминика Бушкова, беше дека тие не се против обновувањето на старата зграда но како кулиса, како што не се ниту против идејата за градење на нов театар, кој на град како Скопје се како му е потребен.

Тоа што беше главното прашање и тоа на што во оваа иницијатива најмногу замеруваат архитектите е недефинираноста на идејата односно, како што рече Мирослав Грчев, во што се состои иницијативата и што се гради. Тој смета дека воопшто не е формулирана нивната идеја, но ако ова го сформатиме како повод за една ваква расправа, која во самиот старт има крупни грешки, прашањето според Грчев било - дали се гради театар или градски маркер паметник. Бидејќи, рече Грчев, бесмислено е по нов да се гради стар театар. Освен тоа бесмислено е, рече тој, да се врка старата зграда со функција театар, а уште повеќе да се штета овој објект по градот произволно. Во историјата, продолжи Грчев, познато е поместување на културно историски споменици само кога станува збор за многу вредни објекти со особено културно и цивилизациско значење, што воопшто не е таков случај со оглед на тоа што станува збор за објект со скромни архитектонски вредности. Од архитектонска гледна точка поместувањето на овој објект е пер-

Главниот влез на театарот министерот предлага да се наоѓа на другата страна

Генералниот заклучок беше дека градењето театар мора да има нов пристап и дека ваквиот идеја на министерот за култура би требало да се отфрли

СУНЧИЦА УНЕВСКА

Реакција на Исламската верска заедница за локацијата на плоштадот

слав Грчев.

Сите учесници на оваа дебата главно се сложуваат околу тоа дека е нонсенс да се обновува стариот театар особено што ниту денес, ниту во него-вото време тој не бил високо вреднуван во поглед на неговата функционалност како тетарски објект. Како што апелираше Кочишки: "да се обнови зградата но не со театарски содржини, да му дадеме шанса на новиот театар". Единствен аплатуз вечерта доби Муратовски, кој по објаснувањето дека неговите димензии во денешни услови би биле смешни, рече дали треба новата генерација да ја оптеретуваме да ни направи толку скап атер. Ова се разбира во склад со тоа со што се согласуваат сите, а што беше видливо и од спроведената анкета на ова прашање, дека стариот скопски тетар е дел од колективната меморија и

„Незамислив е игворантскиот однос на властите кога се работи за исламските културни објекти“, вели Исламската заедница во Република Македонија во своето соопштение испратено до јавноста по повод предлогот на министерот за култура една од локациите за возобновување на зградата на стариот скопски театар да биде и местото на поранешниот Офицерски дом. Имено, како што пишува во соопштението, станува збор за локацијата на Бурмали џамија и истоименото повеќевековно училиште од десната страна на реката Вардар. „Очекуваме и бараме од властите во Македонија да имаат еднаков однос спрема сите материјални културни вредности, а не за един да бидат мајка, а за други маќе“, се вели во соопштението во кое истовремено е упатен и апел да се отвори можност за возобновување на овој прекрасен споменик од 15 век.

је кое повеќе го нема, дека тој е дел од една романтична слика, што секако не е доволна причина...

Јованов Љупчиш зборуваше за потребите на современиот театар и за тој дека не му е јасна идејата, дали станува збор за стар театар или тој е само

БЕСМИСЛЕНО Е ПО НОВ ДА СЕ ГРАДИ СТАР ТЕАТАР

тоа се дознало во Министерството беа испратени нивните претставници да учествуваат во неа.

Имено, на трибината беше присутна Билјана Таневска и Валентин Светозарев како претставници од Министерството за култура како носител на проектот, а беа присутни и претставници на Министерството за транспорт и врски. Во Министерството за култура веќе е формирана Комисија за јавни набавки во која има по 3 внатрешни и надворешни членови (покрај Светозарев, кој е театарски сценограф, во неа се и Мирјана Митевска, како претставник од Собранието и Крсте Цидров од Асоцијацијата на архитекти). Билјана Таневска се обиде да објасни дека овој проект е влезен во Националната програма за култура и дека со новиот Закон за јавни набавки е уредено прашањето за распишување на конкурс. Таа рече дека Министерството сака заедно со претставници на Собранието и на Асоцијацијата на архитекти да ја подгответ проектната програма. Но и Таневска и Валентин Светозарев, кој го презентираше видео-материјалот веќе прикажан во МАНУ во рамките на изложбата „Од сон до јаве“, беа надгласани особено поради генералното нездадовство по предлогот за двете локации (едината на старото место, во поранешното Еврејско маало, а другата на плоштад, на местото на Офицерскиот дом) и за поместувањето на овој објект.

Прашањата врзани со стариот театар ги наметнаа и прашањата за стариот јадро на градот, за кое зборуваше Лаловиќ, за вркањето на духот на стариот град, како и прашањето што го постави Мирослав Грчев, дали на неговото историско јадро треба да му се врати историчноста. Имено, работата е да не се мешаат нештата, бидејќи друго е да се возобнови старата архитектура, а сосем друго да се реконструира стариот театар. Генералниот заклучок секако беше дека градењето театар мора да има нов пристап и дека ваквиот идеја на министерот би требало да се отфрли. Но, како што рековме, комисијата при Министерството за култура е формирана, а иницијативата за распишување конкурсе е покрената. Како работите ќе се одвиваат понатаму останува да видиме.